

18. Дадзены рады літар:

1) л, з, в, а, к, а; 2) у, п, а, р, с; 3) л, т, у, о, ф, б; 4) с, о, к, а, м, п.

У якім радзе з літар можна скласці слова, якое будзе называць від спорту?

А) няма такога слова. Б) 1. В) 2. Г) 3. Д) 4.

19. Колькі санорных гукаў у сучаснай беларускай мове?

А) няма такіх гукаў. Б) 4. В) 9. Г) 11. Д) 12.

20. Як можна назваць папярэдніка па бацькоўскай або мацярынскай лініі ў адносінах да свайго пераемніка? Выберыце правільныя варыянты з прыведзеных:

1) *продак*; 2) *дача*; 3) *сястра*;
4) *брат*; 5) *дзядуля*; 6) *бабуля*; 7) *сын*.

А) 1. Б) 1, 5, 6. В) 1, 2, 7. Г) 3, 4. Д) 5, 6.

21. У якім выразе няма арфаграфічных памылак?

А) Соннца заходзіла. Б) Сонца заходіла. В) Сонца заходзіла.
Г) Сонца заходзіла. Д) Сонцэ заходзіла.

22. Якія словы з прыведзеных наогул не маюць канчатка:

1) *педаль*; 2) *піяніна*; 3) *воўк*; 4) *прас*; 5) *шумна*; 6) *каравай*?

А) няма такіх слоў. Б) усе словы. В) 1, 4, 5, 6.

Г) 2, 5. Д) 3, 4, 6.

23. У польскай мове ёсць слова *kolczyki* (кольчыкі). У перакладзе на беларускую мову гэта – ...

А) завушніцы. Б) напарстак. В) кола. Г) пярсцёнак. Д) абруч.

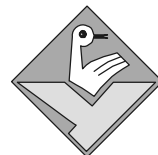
24. Як называецца навука, якая вывучае прыказкі і прымаўкі?

А) графіка. Б) парцэляцыя. В) лексікаграфія.

Г) парэміялогія. Д) лінгвакультуралогія.

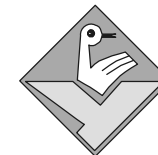
Конкурс арганізаваны і праводзіцца Грамадскім аб'яднаннем «Беларуская асацыяцыя «Конкурс» сумесна з Акадэміяй паслядыпломнай адукацыі пад эгідай Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь.

220013, г. Мінск, вул. Дарашэвіча, 3, РЗШ АПА.
тэл. (017) 292 80 31, 292 34 01; e-mail: info@bakonkurs.org
<http://www.bakonkurs.org/>

Конкурс па беларускай мове “БУСЛІК-2007”

Чацвер, 15 лютага 2007 года

- працягласць работы над заданнем 1 гадзіна 15 хвілін;
- карыстацца падручнікамі, канспектамі, справачнай літаратурай забараняецца;
- кожны правільны адказ адзначаецца трыма, чатырма ці пяццю баламі; колькасць балаў, якія атрымлівае ўдзельнік, адказваючы на пытанне правільна, вызначаецца складанасцю пытання (8 лягчэйшых пытанняў – па 3 балы, 8 найбольш складаных – па 5 балаў, астатнія 8 – па 4 балы); складанасць пытання вызначаецца па колькасці ўдзельнікаў, якія правільна адказалі на пытанне;
- няправільны адказ адзначаецца чвэрцю балаў, прадугледжаных за дадзенае пытанне, і залічваецца са знакам «мінус», у той час, як не даўшы адказу, удзельнік захоўвае раней набраныя балы;
- на кожнае пытанне маецца толькі адзін правільны адказ;
- самастойная і сумленая работа над заданнем – галоўнае патрабаванне арганізатараў да ўдзельнікаў конкурсу;
- на старце ўдзельнік атрымлівае авансам 24 балы;
- максімальная колькасць балаў, якую можа атрымаць удзельнік конкурсу, – 120;
- пасля заканчэння конкурсу лістак з заданнем застаецца ўдзельніку.

Заданне для вучняў 3-4 класаў

1. Якую назву мае літара *ч*?

А) чу. Б) чо. В) чы. Г) чэ. Д) ча.

2. Як вы лічыце, якое слова неабходна ўставіць замест кропак у вершаваных радках М. Пазнякова?

*Цагліну да цагліны –
Г будзе новы дом.
А літару да літары –
Г ... мы складзём.*

А) вокны. Б) шафу. В) школу. Г) падручнік. Д) слова.

3. Аленка доўга разбірала словы, у якіх, адкінуўшы першы склад, можна было б прачытаць назву дрэва. Які правільны варыянт выбрала Аленка?

1) *Барыс*; 2) *Цімох*; 3) *Рыгорка*; 4) *Піліпка*; 5) *Якуб*; 6) *Параска*.
А) 2, 4. Б) 1. В) 3, 5. Г) 4. Д) 6.

4. Вызначце, колькі слоў у сказе: *Адталаадзімовагаснегузямля?*

А) 2. Б) 3. В) 4. Г) 5. Д) 6.

5. Закончыце народную прыказку: *Хто працуе, таму і...*

- А) зарплату даюць.   Б) пашана.   В) добра.
Г) шанцуе.   Д) абыходзіцца.

6. Вызначце колькасць словазлучэнняў у вершаваных радках С. Грахоўскага.

*Зямля пасля дзённае спёкі
Сыходзіць да ранку цяплом.
За сінняй маланкай далёкі
адразу пачуецца гром.*

- А) 2.   Б) 6.   В) 8.   Г) 10.   Д) 12.

7. Дадзены словы: 1) адзенне; 2) вясна; 3) задача; 4) наветра; 5) сустрэча; 6) неба; 7) раніца; 8) возера; 9) хваля. Вызначце толькі назоўнікі ніякага роду?

- А) 1, 3, 5, 7.   Б) 1, 4, 6, 8.   В) 2, 4, 6, 7.   Г) 2, 5, 8, 9.   Д) 3, 4, 6, 9.

8. Колькі разоў паўтараецца гук [р] у дзеясловах, ужытых у вершаваных радках М. Янчанкі?

*Сам зрабіў я, сам прыбіў
ля акенца скрыначку.
Круп насыпаў, пакрышыў
хлебную скарыначку.*

- А) 0.   Б) 3.   В) 4.   Г) 5.   Д) 6.

9. Вызначце радок з лішнім словам:

- 1) спорт, спартсмен, спартанец, спартыўны, спартакіяда, спартыўкі;
2) ноч, начны, начаваць, начнік, начасаць, начніца;
3) агарод, агародны, агародчык, агародніна, агароднік, агароднінны;
4) гара, горка, гарысты, горны.

- А) няма радка з лішнім словам.   Б) 1.   В) 2.   Г) 3.   Д) 4.

10. У якім парадку трэба паставіць сказы, каб атрымаўся тэкст?

- 1) Паліў дождж.   2) Узняўся вецер.   3) Бліснула маланка.
4) Насунулася хмара.   5) Загрымеў гром.
А) 1, 2, 3, 4, 5.   Б) 2, 4, 3, 5, 1.   В) 3, 2, 5, 4, 1.
Г) 4, 3, 5, 1, 2.   Д) 5, 3, 4, 1, 2.

11. Якія словы з'яўляюцца сінонімамі да слова *грандыёзны*?

- 1) механічны; 2) пластычны; 3) велічны;
4) рашучы; 5) магутны; 6) вялікі.

- А) няма сінонімаў.   Б) 1, 2, 3.   В) 3.   Г) 3, 5, 6.   Д) 4, 6.

12. Вучням трэба запісаць у алфавітным парадку назоўнікі, якія называюць толькі пароды сабак:

- 1) колі; 2) аўчарка; 3) спаніэль; 4) пудзель; 5) лайка; 6) лунь.

Вызначце правільны варыянт запісу.

- А) 2, 1, 5, 6, 4, 3.   Б) 2, 1, 5, 4, 3.   В) 2, 5, 1, 3, 6.
Г) 3, 6, 2, 1, 5, 4.   Д) 5, 1, 2, 4, 3, 6.

13. Дадзены словы: 1) выра..; 2) сонечны..; 3) га..; 4) сіні..; 5) кі... Выберыце тры словы, у якіх напішаце ў назоўным склоне на канцы літару *й*.

- А) усе словы.   Б) 1, 2, 3.   В) 1, 3, 5.   Г) 2, 3, 5.   Д) 4, 5.

14. Сымонка пісаў сачыненне пра сваю бабулю, яе майстэрства пячы смачныя булкі. Над адным сказам задумаўся: *Мая бабуля, каб атрымаліся смачныя булкі, па свайму ўласнаму рэцэпту...* Дапамажыце хлопчыку закончыць сказ.

- А) расчыняе цеста.   Б) рашчыняе цеста.
В) расшчапляе цеста.   Г) расчапляе цеста.
Д) шчыпае цеста.

15. Якія назоўнікі з дадзеных у давальным і месным склонах маюць канчатак *-і*:

- 1) песня; 2) справа; 3) хлусня; 4) дарога; 5) трава; 6) зямля?

- А) усе назоўнікі.   Б) 1.   В) 1, 3, 6.   Г) 2, 4, 5.   Д) 3, 6.

16. У якіх словах націск падае на канчатак?

- 1) завалка; 2) суша; 3) крапіва; 4) медны; 5) крама; 6) ярына.

- А) ва ўсіх словах.   Б) 1, 4.   В) 2, 4, 5.   Г) 3, 6.   Д) 6.

17. Сымон прачытаў апавяданне пра работніка, які займаецца вырабам шкуры, але назаўтра забыўся, як яго называюць. Дапамажыце хлопчыку ўспомніць. Выберыце правільны варыянт.

- А) грабар.   Б) гарбар.   В) цясляр.   Г) шавец.   Д) мадэльер.